

MŪSU LIETUVA

NR. 7 (1846) SEMANÁRIO 1984 VASARIS - FEVEREIRO 23'D. - Cr\$.200,00 - Rua Juatindiba, 28 - Parque da Mooca - 03124 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

ŽIDINIŲ LIETUVIŠKUMAS

Esame rašę apie lietuvių vienuolijas kaip dvasinius židinius ir išėivijos atramas, būtinas išėiviškame gyvenime. Mėnėjome ir darbus, kurių jokie kiti kolektyviniai vienetai nebūtų pajėgę atlikti. Tai džiaugsmingoji dalis, už kurios slypi ir sopulingoji. Pastaroji iškyla, kai tik užsimename apie lietuviškumą. Kaip ir visoje išėivijoje, taip ir jos vienuolijose neišvengiamai kyla tęstinumo klausimas, kuris yra nepaprastai opus ir sunkiai sprendžiamas. Nesant laisvų ryšių su okupuota Lietuva ir nepasipildant imigracijai naujais žmonėmis iš gimtojo krašto, labai sumažėjo galimybės vienuolijoms atsinaujinti. Patirtis rodo, kad pokarinė ateivija, nors ir gausi, nepajėgia duoti vienuolijoms naujų jėgų, bent tiek, kad jos galėtų užtikrinti lietuvišką savo ateitį. Kyla egzistencinė problema: laikytis lietuviškoje pozicijoje iki paskutinio vienuolijos nario ar jėškoti kitataučių kandidatų ir jiems atiduoti visus lietuvių sukurtus bei sutelktus lobius? Šią problemą svarsto visos lietuvių vienuolijos paskirai, nes neranda bendro visiem priimtino atsakymo. Kaikurios vienuolijos jau pasuko kitataučių keliu, jėško jų pagalbos ir tuo pačiu perduoda jiems vienuolijos ateitį. Kitos šią problemą sprendžia atsargiau ir jėško kitų kelių.

Perdavimas lietuviškos vienuolijos į kitataučių rankas yra skaudi operacija, labai nuostolinga lietuvių tautai. Juk per išėivius dešimtmečius lietuviškos vienuolijos sutelkė daug dvasinio, kultūrinio ir medžiaginio turto. Visa tai netoli moje ateityje gali būti atiduota nelietuviams. Tuo būdu dings visas tas pagrindas, dėl kurio vienuolija buvo įsteigta. Išnyks esminė jos paskirtis, būtent, tarnauti lietuviams, kurių dar daug yra. Dėlto mūsų vienuolijos neturėtų skubėti atidaryti savo duris kitataučiams. Jei priimamas vienas kitas kandidatas kitatautis, sutinkantis išmokti lietuvių kalbą, pavojaus dar nėra. Tokie misijonieriškos dvasios žmonės yra pagalba lietuvių vienuolijoms pratęsti savo egzistenciją ir tuo pačiu tarnybą savajai tautai, belaukiant geresnio sprendimo. Tačiau priėmimas didesnio būrio kitataučių kandidatų į lietuvišką vienuoliją yra pavojingas. Taip, jis užtikrins ilgesnę vienuolijos egzistenciją, bet kartu užtikrins ir jos nelietuvėjimą bei lietuviškos misijos laidotuves. Mažiau pavojingas yra priėmimas lietuvių kilmės kandidatų, nemoکانčių lietuviškai. Jie, matydami reikalingą, galės pramokti lietuvių kalbos ir su-

Venezuelos Respublikos Prezidentas atžymėjo įvertinimo medaliu du mūsų tautiečius: Venezuelos lietuvių kapelioną kun. Antaną Perkumą SDB ir VLB-nės pirmininką dr. Vytautą A. Dambravą

stiprinti lietuvišką dvasią skatinami kilmės ir aplinkos motyvo. Jų rankose vienuolija, žinoma, nebus 100% lietuviška, tačiau ir nebus visai nuo tautos atsisijusi.

Kokios dar yra galimybės pratęsti vienuolijų egzistenciją dabartinėje mūsų išėivijoje? Visų pirma pačios išėivijos jaunimas. Juk atsiranda vienas kitas kandidatas ir iš jo gretų. Stipresnis jo kvietimas į lietuviškas vienuolijas gali rasti pozityvų ir kartais netikėtą atgarsį. Be to, kaip matyti iš patirties, atsiranda vienas kitas kandidatas iš vyresnio amžiaus moterų ir vyrų. Taigi išėivijos dirva dar nėra tapusi dykuma — ir joje dar yra galimybių, nors ir mažų. Suvalkų trikampis, dabar valdomas Lenkijos, irgi yra sritis, kurioje galėtų būti kandidatų į lietuviškas vienuolijas išėivijoje. Girdėti, ten

kandidatų būtų, bet valdžios suvaržymai emigruoti tą kelią labai apsunkina. Didžiausias kandidatų aruodas yra, žinoma, Lietuva. Kadaiše ji davė daugybę pašaukimų vienuolijoms visoje V. Europoje. Net ir dabar ten jų yra. Jeigu sovietinė valdžia leistų, išėivijos vienuolijos galėtų bematant sustiprinti savo gretas. Komunistinė Lenkijos vyriausybė leidžia dažnais atvejais emigruoti jauniems kunigams, teologijos studentams. Taip turėtų daryti ir sovietinė Lietuvos vyriausybė. Kad ir spaudžiama Maskvos, ji, atrodo, galėtų rasti kelius emigruoti tokiems jaunuoliam ir jaunuolėm, kurie galėtų papildyti lietuviškų vienuolijų gretas ir tuo būdu sustiprinti jų lietuviškumą. Utopija? Jei taip, tai ir garsinamas kompartijos lietuviškumas yra utopija. Pr. G. Téviškės Žiburiai

SEMANARIO

MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 10.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 15.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjo nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 200,00

1 P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

1 tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 20.000,00

mokami už skilties (Coluna) centimetru po Cr\$. 400,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

VIS DIDĖJA LIETUVOD BAŽNYČIOS PERSEKIOJIMAS VIS LABIAU AUGA NE- RIMAS TAUTOJ

(tesinys iš praeito nr.)

P. ANILIONIS teigė, kad jo įstaiga kunigų ir dėstytojų neskirsto – tik išduoda registracijos pažymėjimus. Čia vėl kaltino kunigus ekstremistus, kam jie visur kišasi ir net vyskopus įtaigoja, kad kunigus skirstytų pagal jų norą, kai tuo tarpu visiems aišku, kad vyskupai be valdžios leidimo neturi galimybės jokio kunigo, net eilinio vikaro, nei paskirti į parapiją, nei kitur perkelti.

Susirinkime P. ANILIONIS aiškino, kad kunigams draudžiama lankyti parapijiečius (kalėdoti), nurodė draudimo priežastis:

1. Tame pačiame bute kartais su tikinčiais šeimos nariais gyvena ir netikintieji, tad būtina apginti netikintųjų sąžinės laisvę.

2. Įstatymas draudžia aukų rinkimą po namus, o kai kunigas vaikščio pas tikinčiuosius, kas galės nustatyti, ar nebuvo renkamos aukos.

3. Lankymo metu kunigas atlieka liturgines apeigas, o apeigas atlikti leidžiama tik bažnyčioje, kapinėse ir aptarnaujant ligonius. (Reiškia – netikintieji gali kviesti į savo butą ką nori ir kada nori, o tikintiesiems nė kartą metuose negali pasikviesti kunigą, kad pašventintų jų butą).

ANILIONIS priekaištavo: "Kažkas stato kryžius ant badių (partizanų, žuvusių pokario metais, – red. past.) kapų, o paskui kelia triukšmą dėl jų nugriovimo. Be to pabrėžė, kad žemė yra valstybės nuosavybė, todėl statyti kryžius be valdžios leidimo esą negalima.

Įgaliojimas taip ir nepaiškino, kodėl ateistai Lietuvoje sunaikino tūkstančius kryžių, koplytstulpių, koplytėlių ir kt. liaudies meno paminklų, stovėjusių ant partizanų kapų.

Į kunigų pareiškime prašymą leisti iškilmingai paminėti šv. Kazimiero 500 metų jubiliejų P. ANILIONIS atsakė priekaištu, kad yra kunigų, kurie nedalyvauja balsavimuose. Pranešė, kad valdžia negrąžins užgrobtosios Klaipėdos bažnyčios, bet gal leis pasistatyti kitą bažnyčią ir rekonstruoti dabartinę bažnytelę.

Vyskupą STEPONAVIČIŲ įgaliojimas kaltino, kodėl jis nepanoro eiti į Kaišiadorį, bet, paklauses nevykusių patarėjų, bevelijo ir toliau pasilikti kankiniu.

Priminė, kad valdiškose šarvojimo patalpose įstatymas draudžia atlikti religines apeigas.

Baigdamas ANILIONIS pareiškė, kad valstybė savo įstatymų nederina prie Bažnyčios kanonų.

Pagaliau įgaliojimas užakcentavo, kad pastaruose metu visose srityse griežčiau reikalaujama įstatymų vykdymo, todėl bus sugriežtinta ir religinius kultus liečiančių įstatymų vykdymo kontrolė.

Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui vysk. L. POVILONIUI

Vilniaus arkivyskupijos Apaštaliniam Administratoriui vysk. J. STEPONAVIČIUI

Kaišiadorių vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui vysk. V. SLADKEVIČIUI

Telšių vyskupijos Apaštaliniam Administratoriui vysk. A. VAIČIUI

Panevėžio vyskupijos valdytojui kun. prelatui K. DULKŠNIUI

Vilniaus arkivyskupijos valdytojui kun. A. GUTAUSKUI

Lietuvos jaunimo

P r a š y m a s

1983 metų gegužės 7 dieną Vilniuje Lietuvos TSR Aukščiausias teismas nuteisė Viduklės kleboną, Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narį kun. Alfonsą Svarinską 7 metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo lageryje, ir 3 metams tremties. Perskaičius jo teismo nuosprendį, toje pačioje teismo salėje buvo areštuotas Kybartų klebonas, Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys kun. Sigitas Tamkevičius.

Šie įvykiai giliai palietė ne tik mus – Lietuvos jaunimą, bet ir visus tikinčiuosius. Skaudu, kai tauriausieji Lietuvos ir Katalikų Bažnyčios sūnūs tampa ateistų saivalės aukomis, bet nepalyginamai dar skaudžiau, kai tyli tie, kurie turėtų šaukte šaukti visam pasauliui...

Mes žavimės vyskupais. Jie išdrįso pasakyti tiesą ir iš civilinės valdžios reikalauti sąžinės lenkų tautos religinių jausmų. Kardinolas S. Višinskis kalbėjo: "Atėjo laikas... blogio šaltiniui – bedievybei, – ir viskam, kas nesiderina su Kristaus dvasia, pasakyti griežtą "ne"."

Džiaugiamės išgirdę ir apie kitų tautų geruo-

sius ganytojus, kur tikinčiųjų padėtis nė kiek negeresnė kaip Lietuvoje. Jų vyskupai gėdingai netyli, o šaukia, nesitaiksto su neteisybe. Pvz. neseniai mirė Čekoslovakijos vyskupas Trochta, visą gyvenimą praleidęs kalėjimuose; čekas kardinolas Beran – Dachau lagerio kalnys ir šiandieninis tremtinys; kardinolas Stepanič – kalnys ir tremtinys; kardinolas Slypyj – daugiau kaip 20 metų praleidęs kalėjime ir dabar gyvena toli nuo savo arkivyskupijos. Jie nebuvo tautos ir valstybės prieštai. Jie ne samdiniai, o gerieji ganytojai, kurie gynė Katalikų Bažnyčią, ganomųjų švenčiausias teises ir uoliai ugdė savo tautiečiuose krikščionišką dvasią. Garbė jiems. Jie – Katalikų Bažnyčios pasididžiavimas ir savųjų tautų garbė.

Džiaugsmas užliejo visų Lietuvos tikinčiųjų širdis, kai 1978 metų lapkričio mėnesį įsisteigė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas. Tuomet jį sudarė penki kunigai: kun. A. Svarinskas, kun. S. Tamkevičius, kun. J. Kaunecas, kun. J. Zdebskis ir kun. V. Vėlavicius. Šis komitetas iki šiol vertė naują Lietuvos dvasinio atgimimo vagą. Jo veikla nebuvo nei antikonstitucinė, nei antivalstybinė, o grynai religinė. Jis kritikavo (šią teisę suteikia TSRS konstitucijos 49 str.) valstybinių organų veiklą, kuri varžo religinę laisvę; siekė, kad religinė laisvė turėtų tokias teises, kaip ateistinė propaganda; kad Lietuvos tikintieji galėtų laisvai atlikti savo religines pareigas, kurių reikalauja iš jų Katalikų Bažnyčia. Jie aiškino tikinčiųjų teises, nežiūrint, ar tai kam patinka ar ne.

Tylėti šiandien, kai tarybinė spauda įrodinėja, jog Lietuvos tikintieji naudojami pilna religijos ir tikėjimo laisve, yra nusikaltimas. Šios spaudos įrodinėjimas yra pasityčiojimas iš Katalikų Bažnyčios ir tikinčiųjų. Argi tai religijos laisvė, jei Kauno Kunigų seminarija yra ne vyskupų rankose, o bedievių. To rezultatas – vis dažnėjantis kunigų brokas. Bedieviai nori sugriauti tylinčią Bažnyčią Lietuvoje iš vidaus. Ar tai religijos laisvė, jei vyskupai be Religijų reikalų tarybos įgaliojimo negali teikti sutvirtinimo sakramento kada nori ir kur nori, negali net kunigo paskirti į kitą parapiją. Todėl dažnai didelės, ypač miestų, parapijas aptarnauja ne kunigai – ganytojai, o samdiniai.

Argi tai religijos laisvė, jei pirmoji kunigų pareiga, išplaukianti iš jų pašaukimo ir Kristaus siuntimo, yra mokyti, o jiems neleidžiama ruošti vaikus pirmajai išpažinčiai ir Komunijai – už tai kunigai baudžiami kalėjimu ir kitomis administracinėmis bandomis. Liturginis apeiginas įsako, kad Vėlinėse būtų procesija kapuose, o Katalikų Bažnyčios kanonai reikalauja, kad kunigai lankytų savo parapijiečius – už tai kunigams skiriamos administracinės bausmės. Nežiūrint tarybinės spaudos deklaruojamos sąžinės ir religijos laisvės, 1976 metų liepos 26 dieną Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidiumas išleido "Religinių susivienijimų nuostatus" kurie yra diametraliai priešingi Katalikų Bažnyčios struktūrai, jos dvasiai ir kunigų pasiuntinybei.

Ar tai religijos laisvė, jei ja gali pasinaudoti tik eiliniai žmonės, o ką veikti tikintiems inte-

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
CIRURGIÃO DENTISTA
CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206

V. Prudente – Fone: 273-6696

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS
Dr. PAULO KALINAUSKAS
ADVOGADOS

 Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
 Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

PABALTŲIO KLAUSIMAS TARPTAUTINĖJE PARLAMENTŲ SAJUNGOJE

Pabaltijo klausimas buvo paminėtas 1983 m. spalio mėnesį Seoule, Pietų Korėjoje, įvykusios 70-sios Tarptautinės Parlamentarų Sąjungos (Interparliamentary Union) suvažiavimo metu. Kongresmanas Raymond J. McGrath savo spalio 7 d. pasakymoje kalboje pareiškė: "Jei mes tikrai rimtai žiūrime į laisvo apsisprendimo principą, tada mes negalime ignoruoti Afganistano ir Kampučėjos okupacijų, ar ankstesnės prievartinės Pabaltijo valstybių — Latvijos, Lietuvos ir Estijos — okupacijos 1944-ais metais. Aš tecituoju tik keletą akivaizdžių laisvo apsisprendimo paneigimo pavyzdžių".

(ELTA)

Nauja Rezoliucija Europos Parlamentui Apie Religijos Persekiojimą

Lietuvai labai draugiškas Europos Parlamento atstovas dr. Otto von Habsburgas ir kiti nariai šių metų pradžioje patiekė Europos Parlamentui sekančio turinio naują rezoliuciją:

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

(tesinys iš praeito nr.)

PIRMOJI PAMOKA

Ėjau jau 6 metus. Smalsumo vedamas aš dažnai stovėdavau už mokyklos durų, ir klausydavau kas vyksta mokykloje (tuomet vadindavo iškala). Kartais joje girdėjosi lyg bičių duzginas, kartais šnabždesys, kartais įsiviešpataudavo mirtina tylą, tik tėvo balsas griežtas ir skambus ardė tylą. Kadangi durys dažnai būdavo atdaros, tai aš ir galvą įkišdavau. Kartą įsidrąsinęs apsižėgiau slenkstį ir atsisėdau. Vaikai pastebėję, pradėjo prunkšti, juoktis. Tėvas atsigrežęs mane pastebėjo ir nesuprantama kalba ir rūščiu tonu (bent taip man atrodė) paėmė mane už rankos, privedęs pasodino suole, įdavė lentutę (marmurinę) ir gripelį ir liepė rašyti palkutes (lazdutes). Klasėje visi nutilo, kelios dešimtys vaikų įsmeigė į mane savo akis. Aš mėginiau gripeliu braukyti tobulumą, bet palkutės kraipėsi į visus šonus, kitos aet vertėsi žemyn. Išgirdęs vaikų prunkštimą, o ypač išsigandęs rūstaus tėvo veido, staiga pradėjau balsu raudoti ir šaukti ma, ma, mama. Ir šokau iš iškalos lauk, persiverčiau per slenkstį ir nurūkau pas mamą. Mane palydėjo vaikų kvatojimas.

Mama nušluostė ašarėles, apramino. Jausdamas, kad ji mane gailisi, greitai apsiraminau. Ir tuomet ir visą gyvenimą ji buvo man lyg angelas sargas. Kai tėvas mane bausdavo aš verkdavau piktomis ašaromis. Visai kitaip buvo kai mi-

Atstovų Habsburgo, Estgen, Klep-sch, Lenz, Malangrè, Jakobsen, Deschamps, Gontikas, D'Ormesson ir Adonnino pareiškimas Parlamento reguliamino 47 straipsnio pagrindu, liečiantis Sovietų okupacinės valdžios Lietuvoje vykdomą religinį persekiojimą;

"Europos Parlamentas, patyręs, kas sovietinis teismas nuteisė lietuvių kunigą Sigitą Tamkevičių šešerius metus kalėti už religinę veiklą;

žinodamas, kad jau 1983 metų gegužės mėnesį sovietinis teismas nuteisė kunigą Alfonsą Svarinską septynerius metus kalėti tik už tai, kad jis organizavo komitetą tikinčiųjų teisėms ginti;

1. Griežtai smerkia sovietinių įstaigų vykdomą nuolatinį religijos persekiojimą, kuris ypač nukreiptas prieš Lietuvos katalikų bažnyčią;

2. Šiame elgesyje išvelgia naują Sovietų spaudos įrodymą ir tebetęsimus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungos valdžios sferoje;

3. Ragina ministerius, veikiančiu Europos politinio bendradarbiavimo rėmuose, pareikšti Maskvai griežtą protestą šiais reikalais ir atkreipti dėmesį į tai, kad šitokia politika nei-

ré mano mama. Ji mirė staigiai, gydytojams neatspėjus ligos. Mirė dar jauna, nesulaukus nė 50 metų. Mirė Marijampolės priemiestyje — Degučiuose, mūsų mažam namely. O aš tada studijavau mediciną Maskvos Universitete. Telegrama iškviestas, kol atvykau, radau mamą, savo angelą sargą, jau bažnyčioje. Kai atvožė karstą, aš pamačiau sunykusį ir išvargusį jos veidą, pabučiavau jos sulysusią ranką, kuria ji mane tiek kartų glamonėjo, glostė ir žėgnojo ir... sukniubau prie karsto raudodamas.

Tai buvo ašaros, gailėsčio, liūdesio ir skausmo.

Amžiną atilsį suteik jai, Viešpatie...

(Bus daugiau)

IŠ L. K. BAŽNYČIOS KRONIKOS...

ligentams? Kaip jie gali atlikinėti viešai religinės praktikas, jei už tai šalinami iš darbo. O TSRS Konstitucija deklaruoja visų piliečių lygybę, nepaisant rasinių, tautinių ar religinių skirtumų. Pagal statistinius duomenis 1977 metais Lietuvoje buvo tik bendro lavinimo mokyklų mokytojų virš 30 tūkstančių, o kur dar profesinių mokyklų, technikumų, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų dėstytojai ir profesoriai? Argi jie visi bedieviai?

Apie šitokią sąžinės ir religijos "laisvę" kalbėjo ir rašė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas. Drąsus ir atviras komiteto narių žodis nepatiko civilinei valdžiai: tarybinė spauda viešai rašo, kad Lietuvoje klesti pilna tikėjimo ir religijos laisvė, o minėtas komitetas išvilko į dienos šviesą tikrąją tarybinės valdžios laikyseną religijos atžvilgiu. Todėl kun. Alfonsui Svarinskui ir kun. Sigitui Tamkevičiui, neatant jokių tikrų nusikaltimų, primetami išgalvoti ir tikrai nepagrįsti kaltinimai — antikonstitucinė

giamai paveiks tarptautinės įtampos švelninimą;

4. Reiškia savo europietišką solidarumą sunkiai kenčiančiai lietuvių tautai ir jos religinėms bendruomenėms;

5. Paveda savo pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ministeriams, veikiančioms europinio bendradarbiavimo rėmuose".

(seka parašai)

Pabėgo lietuvis

Londono lenkų dienraštis DZIENNIK POLSKI (XII.28) pranešė, kad iš sovietų žvejybos laivo Ispanijos uoste Santa Cruz, Kanarų salose, pasišalino vienas igulos narys ir paprašė politinio prieglobsčio. Pabėgėlio pavardė — Žukauskas, jis buvo laivo „Sėda“ mechaniku.

Sovietų ambasada Madride atsisakė apie šį įvykį komentuoti.

Lietuvos Socialdemokratų partijos Užsienio Delegatūra kreipėsi į Ispanijos socialistinės vyriausybės min. pirmininką Filipe Gonzalez, prašydama patenkinti Lietuvos darbo žmogaus prašymą ir suteikti jam politinį prieglobstį. Šia proga buvo priminta broliškos partijos lyderiui, kad Sov. Sąjunga 1940 metais okupavo Lietuvą ir įvedė ten tautai nepriimtina priepaudos režimą.

ir antitarybinė veikla. Garbingi kunigai nuteisiami sunkia lagerio ir tremties bausme, šmeižiami laikraščiuose.

Mea, Lietuvos jaunimas, laukite laukiame Jūsų, Gerbiami Ekscelencijos, drąsaus žodžio ir pavyzdžio, konkrečios veiklos. Prašome Jus, Katalikų Bažnyčios ir Lietuvių Tautos vardu: "Kalbėkite dabar, kai iš tautos kūno išplėšiami geriausiai sūnūs. Kalbėkite vyskupo Valančiaus, vyskupo Baranausko, vyskupo Giedraičio, arkivyskupo Dievo Tarno Jurgio Matulaičio, arkivyskupo Matulionio, vyskupų kankinių Reinio ir Boriseičiaus, Ramanausko pavyzdžiu". Prašome paskelbti visoje Lietuvoje maldos dieną už tautos didvyrius — kun. A. Svarinską ir kun. S. Tamkevičių. Prašome rašyti civilinės valdžios įstaigoms raštus, prašant, kad minėti kunigai būtų išlaisvinti. Pasirūpinkite, kad kunigų teismuose galėtų dalyvauti visi kunigai ar bent jų atstovai, juk teisiamas kunigas yra vyskupijos šeimos narys. To prašome ne tik mes, to reikalauja iš Jūsų ir II Vatikano susirinkimo dekretas "Christus Dominus", kuriame pasakyta: "Tuos dvasinius vadovus, kurie dėl Kristaus vardo yra šmeižiami, laikomi kalėjimuose (mūsų pabrukta) arba kuriems neleidžiama eiti pareigų, teapsupa (vyskupai) ypatinga meile ir tesirūpina jais tikrai broliškai, kad malda ir darbu būtų lengvinamos ir švelninamos jų nuoskaudos". ("II Vatikano susirinkimo nutarimai", Vilnius, 1968, psl. 205).

Pastaba: Didžiai Gerbiamieji Ganytojai, kreipiamės į Jus visus su vienodu nuosirdumumu meile ir viltimi, nors turime tik vieną teksto egzempliorių su parašais, kurį pasiūšime vysk. L. Poviloniui. Tikime, jog suprantate, kaip sunku rinkti parašus iškart penkiuose egzemplioriuose. Taigi, prašome laikyti visus penkis šio prašymo egzempliorius, lyg jie būtų su parašais.

Lietuva, 1983 metų gegužės mėnuo.

Pastaba: surinkta 449 parašai

Priklausomybės klausimu VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA

Šeštasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas Chicagoje, baigdamas savo posėdžius, VI.30 priėmė eilę "Seimo nutarimų bei pasisakymų". Kadangi PLB atstovauja visiems geros valios išėivijos lietuviams minėti nutarimai vienu ar kitu būdu paliečia visą išėiviją. Šiuo metu mes norime sustoti prie nutarimų punktų, kurie liečia Vilniaus arkivyskupijos klausimą. 6-ame punkte išreikšta šiuo klausimu nuomonė — prašymas Šv. Tėvui Jonui Pauliaus II-jam. Ten sakoma: PLB VI-sis seimas, kuris vyksta Chicagoje, JAV-bėse 1983.VI.27-30 ir kuriame atstovaujamos 14 kraštų Lietuvių Bendruomenės, kreipiasi į Jūsų Šventenybę, reikšdamas nuoširdžią padėką už dėmesį Lietuvai, jos katalikų Bažnyčiai ir tikintiesiems, kurie dėl savo tikėjimo kenčia daug metų užtrukusius persekiojimus. Mes dėkojame už Jūsų Šventenybės paguodos ir pastiprinimo žodžius Lietuvos vyskupams ir tikintiesiems, Lietuvių tauta ir jos išėivija dėkingai įvertina Šventojo Sosto nepripažinimą Lietuvos neteisėtos okupacijos ir aneksijos. Seimas prašo Jūsų Šventenybę, kad, išlaikant Lietuvos aneksijos nepripažinimą, jos sostinės Vilniaus arkivyskupija būtų prijungta prie Lietuvos Bažnyčios provincijos, išskyrus tą jos dalį, kuri yra į vakarus nuo dabartinės Lenkijos sienos. Seimas tiki, kad toks Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės pertvarkymas labai daug prisidėtų prie pilno santykių išlyginimo ir nuoširdaus draugiškumo atstatymo tarp lietuvių ir lenkų tautų".

Truputis istorijos. Vilniaus vyskupija buvo įsteigta 1386 m. pakartotino Lietuvos krikšto metu. Ilgainiui ji išaugo į labai didelę ir 1605 m. jungė apie 700 bažnyčių 1920 m., Lenkijai užėmus Vilnių ir didžiąją vyskupijos dalį, Lietuvos pusėje teliko 64 bažnyčios ir 208,917 katalikų. Iš šios Vilniaus vyskupijos dalies buvo 1926 m. sudaryta Kaišiadorių vyskupija. Lenkijos pusėje liko 1,262,651 Vilniaus vyskupijos katalikas. Kai 1925 m. vyko Lenkijos ir Vatikano derybos konkordato reikalui, Lenkijos vyriausybė reikalavo Vilniaus vyskupiją priskirti Varšuvos bažnytiniai provincijai. Savo reikalavimą rėmė faktu, kad Vilniaus vyskupija seniau priklausė Gniezno metropolijai, Popiežius Pijus XI šio reikalavimo nepriėmė ir privertė lenkus, kad iš Vilniaus ir dviejų aplinkinių (Lomžos ir Pinsko) vyskupijų būtų sudaryta atskira, nuo Varšuvos visiškai nepriklausoma bažnytinė

VILNIAUS KATEDRA

provincija Vilniuje. Tokiu būdu Vilniaus vyskupija, pakeista arkivyskupija, tapo viena iš 6-ių Lenkijos bažnytinių provincijų. Prie to visko Lenkija dar išsiderėjo teisę parinkti jai tinkamus kandidatus į ordinarių postus. Buvo visiškai aišku, kad Lenkijos valdžia vetuos Vilniaus vyskupo J. Matulaičio-Matulevičiaus paskyrimą į Vilniaus arkivyskupo sostą. Tai gerai žinodamas, vysk. Matulevičius apsisprendė nedelsdamas pasitraukti, atsištatydino ir išvyko į Romą. Vilniaus arkivyskupu buvo paskirtas žinomas lietuvių priešas R. Jalbžykovskis.

1939 m. atgavus Vilniaus krašto dalį, iš Vilniaus arkivyskupijos Lietuvai teko 96 parapijos ir 118 bažnyčių. Po II pasaulinio karo Vilniaus arkivyskupija buvo savo teritorijos požiūriu suskaldyta. Didžioji jos dalis atsi-

dūrė Sovietų Sąjungos (ok. Lietuvos ir ok. Gudijos) valdose ir tikrai 6000 kv. km. plotas paliktas Lenkijai, 1983 m. čia buvo 71 parapija. Sovietinės Gudijos ribose liko didžiausioji Vilniaus arkiv. dalis — 212 parapijų ir 61 neparapinė bažnyčia.

Ligi šių dienų visa Vilniaus arkivyskupija Vatikano požiūriu yra Lenkijos bažnytinė provincija.

1945.VIII.16 Sovietų Sąjunga ir komunistų valdoma Lenkija pasirašė sienų suregulavimo sutartį, kuria buvo nustatyta ir ok. Lietuvos — Lenkijos siena. Ji yra tik 106 km. Ši sutartis paliko Seinų sritį Lenkijai, bet Vilniaus krašto dalį su pačiu Vilnium Lenkija pripažino Lietuvai. Žinoma, kad ir Lenkija šį pripažinimą davė tik Sovietų spaudžiamai. Lenkijos

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

„patriotinė“ visuomenė Vilniaus Lietuvai nenori pripažinti. Nepripažįsta ir lenkų dvasinė vyresnybė. Lenkai vis dar tikisi sukurti „Didžiąją Lenkiją“, kuri vakaruose turėtų dabartines, o rytuose 1921-1939 m. sienas.

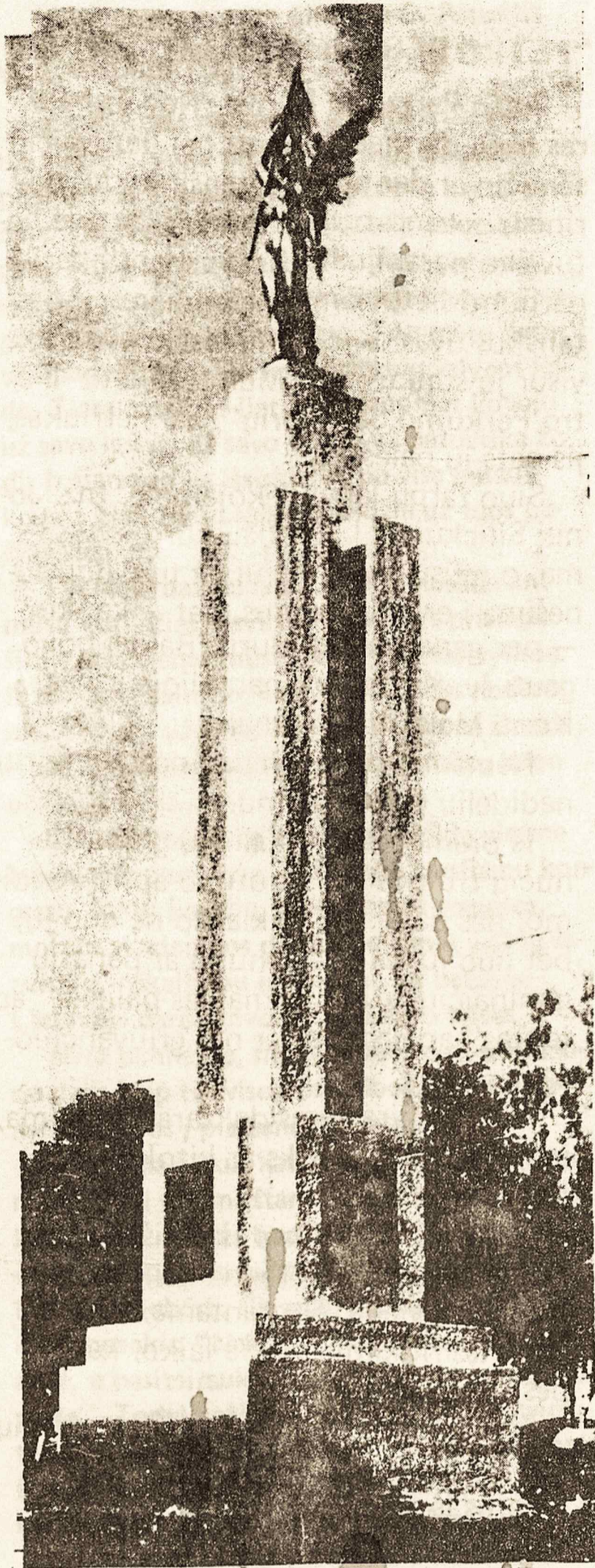
Vatikano požiūriu tebegalioja 1925 m. konkordatas su Lenkija, kuriuo Vilniaus arkivyskupija yra Lenkijos dalis. Tiesa, Vatikanas kai kur ėjo „atgal“. Vilniaus vyskupijos valdytojais karo ir pokario metais buvo skiriami ne lenkai, bet lietuviai (arkiv. M. Reinys, vysk. K. Paltarokas, vysk. J. Steponavičius, dabartinis valdytojas kun. A.K. Gutauskas), bet formaliai Vatikanas laiko Vilniaus vyskupijos Lenkijos dalimi. Tas pats Vatikanas pokario metais pripažino Lenkijos vakarinę sieną, paskirdamas tikraisiais vyskupais — ordinariais tik vienus lenkus. Bet Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės Lietuvos bažnytinei provincijai klausimas nebuvo sprendžiamas.

Taigi mūsų akys krypta į Šventąjį Tėvą. Mums Vilniaus reikalas aiškus, nedvejotinas, bet iš Šv. Tėvo pusės gal būt kiek kitaip atrodo. Juk jis yra lenkas ir, žinoma, turi daugiau sia sentimentų savo tautai. Tačiau ir lietuvių tautą myli gal labiau kaip kitas. Jis retkarčiais į mus prabyla atskirais lietuviškais žodžiais bei sakiniais ir parodo didelį nuoširdumą. Tai labai gerai, bet paguoda nėra didelė, nes ir J. Pilsudskis Lietuva „ypatingai domėjosi“, jai net mirdamas savo širdį paliko. (Ir dabar ji yra palaidota Rusų kapinėse, Vilniuje). Tačiau popiežiaus Jono Pauliaus negalima lyginti su Pilsudskiu. Jis yra ne tik lenkas, bet visų katalikų Tėvas.

Kaip popiežius, yra atsietas nuo bet kurios tautos — visiems yra lygus ir jam visos tautos lygiai brangios. Bet jis, kaip lenkas, gal būt yra lenkų „patriotinės“ visuomenės ir Lenkijos dvasininkų spaudžiamas Vilniaus arkivyskupijos klausimu išlaikyti senąją poziciją.

Tačiau Jonas Paulius II jau yra padaręs realesnį gestą lietuviams: kaip jau buvo spaudoje skelbta, Seinų katedroje būsiančios leidžiamos sekmdieniais ir lietuviškos pamaldos. Neatrodė, kad lenkų visuomenė dėl to protestuotų, nes „atėjo laikas“. Tai reikia turėti vilčių, kad ir Vilniaus arkivyskupijos klausimu „ateis laikas“. O reikalui pagreitinti reikia ir išviliuoti lietuviams veikti. Ką daryti? Reikia rašyti laiškus Šv. Tėvui. Ir rašyti nuolankius — prašyti ir reikalauti lenkų per 600 metų Lietuvai padarytų skriaudų atitaisymo.

b.kv.

LAISVĖS STATULA

Kaune prie Karo Muziejaus, kurią XX-tojo amžiaus barbarai — komunistai po karo sunaikino.

Rašo kun. P. Urbaitis

ŽINIOS IŠ PAJŪRIO

Suarão prie Itanhaém, teturi tik vieną ten gyvenančią lietuvišką šeimą — tai plačiai žinoma — Klemenso ir Reginos Jūrų, dabar tapusi visai pastovi gyvenvietė. Mat, mūsų poetas — rašytojas, staiga tapęs architektas ir mūrininkas, pasistatė nuosavią dviaukštę vilaitę, papuoštą artistiškais vartais, Gedimino stulpais, balkonais, su skoningai įrengtu darželiu ir sodu, priešaky namo.

Vilaitė, žaliai nudažyta, tampa dar patrauklesnė akim, o taip pat lyg kviečia jaunatviškai gyventi, ir kurti.

Lietuvio Viktoro Lukavičiaus
RESTORANAS VITUS
Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espirito Santo, 118 Tel.441-6846
SÃO CAETANO DO SUL

Iš tikrųjų, daugelio knygų autorius dabar dirba prie kokios ten gal jo svariausios ir įdomiausios — jo paties ilgo, judraus sudėtingo gyvenimo — atsiminimų knygos.

Gausios Visagalio palaimos P. Klemensui ir p. Reginai ir jų vaikų gražiom, lietuviškom šeimom, deja, toli nuo tėvų, gyvenančiom.

Cidade Ocian prarado vieną lietuvių gyventoją **Anelę Gaižutienę**. Ji, praeitą šeštadienį (II.18) persikėlė gyventi pas dukrą Vandą į São Paulį.

Prarado — ant visados ir buvusį paštininką Panevėžietį — **Juožą Pukelį**.

Jis, kaip gyveno, taip ir mirė — vienas vienišiausias. Išėjo, kad jok lietuvis jo laidotuvėse nedalyvavo. Tai retas, gal vienintelis atvejis tarp lietuvių.

Juožą globojanti Gaudencio — Haufe šeima, kiek vėliau, užprašė pomirtines Mišias už velionį. Pamaldose dalyvavo, — kaip pasakojama — gana daug vietinių ir, berods, porą lietuvių.

Panevėžy ir dabar, tebegyvena velionies sesuo — **Marija Miškinienė Pukelytė**.

Ilsėkis ramybėje, broliu Juozai, dabar naujose Praia Grande „Planície Grande“ kapinėse. Toli nuo Tėvynės ir vienintelės sesers Marijos, o gal koks ir ML skaitytojas, kad ir tau nepažįstamas — dabar — bent trumpą maldele už tave, sukalbės.

Cidade Ocian gyvenanti **Ona Savičienė** ir jos sūnus **Alfonsas**, kad ir gerokai pavėluotai — reiškia giminišką užuojautą Joteikų šeimai, jų tėvelio mirties proga.

Ona Savičienė yra gal reta žmona kuri kaskart kunigui atsilankant, užprašo mišias už a.a. savo vyrą, dabar 7-mečio proga.

Guarujá, buvo aplankyta **Marytė Remenčienė**, ir pas ją besidarbuojanti **Marija Gorauskienė**. Ši pastaroji labai pergyvena staigią sūnaus mirtį. Jodvi „atnaujino“ „ML“ prenumeratą.

Antanas Majus džiaugiasi susilaukęs dar vieno šeimos nario.

Guarujos lietuviai labai jaučia mok. **Edvardo Pažeros** mirtį. Tarp kitko, tas ketvirtadienis — buvo kaip tik 16-toji Vasario. Ta istorinė, tautinė diena yra taip pat kun. **Antano Saulaičio** tetos **Halinos Petraitienės-Kavaliauskaitės** gimtadienis.

Ir viena ir kita sukaktis tapo paminėta ir šeimoje ir vietinėje parapijos bažnyčioje, Sałeziečių vedamoje. Per šv. Mi-

PARDUODAME**AUTOMOBILIAMS****LIPINĖLIUS** — Adesivos**SKYDELIUS** su grandinėlėmis

Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

šias buvo pasimelsta už Lietuvą ir už su-kaktuvininę. Buvo išdalinta ir lapeliai apie Lietuvą ir vietiniams ir turistams, pamaldose dalyvavusiems. Kiekviena pro-ga yra gera melstis už Tėvyne.

São Vicente sumažėjo trims mūsų pa-rapijiečiais - į nepilnus metus, iš tos pa-čios pastogės, iškeliavo amžinybėn Simas Bajorūnas ir jo žmona Ona, beįžmonos sesuo Marija Gritėnienė.

Ligonė Marija Cipienė dabar persikėlė į Sanpaulį, pas dukrą Klaudiją.

Buvo labai džiugu, matyti lyg "iš numi-rusių prisikėlusią" (ir ne pirmą atvejų) p, Emilija Vosyliene Butkutė. Jonas Vosy-lius - beveik 80-metis taip pat nepasiduo-da nei senatvei, nei kitom problemom. Tai šeima - seniau nemokėjusi lietuvių kalbos, - dabar tapo įžymi ir patriotišku-mu ir veiklumu...

Jonas ir Emilija yra pastovūs "ML" skaitytojai.

Santos. Sekmadienį (šio vasario 19 d.) 11 val., pas seseles Vincentietes, Embaré rajone, įvyko dar kitos pamal-dos už Lietuvą. Šv. Mišias laikė ir pritaikintą pamokslą pasakė kun. Petras M. Urbaitis.

Iš daug "pašauktųjų" tebuvo mažai "išrinktųjų" Kai kas buvo išvykęs į San Paulo, Vasario 16-tos minėjimą. Kiti yra susenę. Dar kiti turėjo svečių, nes svečių iš viso netrūksta pajūriuose kada yra "temporada" - karštas metų laikas. O šįmet vasara Santose buvo sausa, karšta, saulėta, kaip retai kada.

Tačiau pamaldose dalyvavo puiki Lietuvos atstovė - p-lė Rymantė Steponaitytė, o Latviją ir Lietuvą at-stovavo Marija Locik.

Rymantė atvyko į Embaré su dova-nomis "ML" prenumeratai ir padėkos ženklų už knigo "atsilankymą"; iš tie-sų nebuvo suspėta būti José Menino rajone, pas visuomet svetingus pp. Vla-dą ir Stasę Steponaičius.

P-lė Rymantė dabar iš Rio persikėlė į Santos. Laisvalaikiu ji išvertė į portu-galų kalbą šv. Kazimiero gyvenimą. Ir kitų daug svarbių vertimų ji padarė Lietuvos išgarsinimui.

Kun. Urbaitis norėjo Rymantei atsi-dėkoti už paslaugą parūpinant ITAPE laivą kelionei su knygomis, iš Santos, iki New Yorko.

Buvo pasikeista dovanomis. Pagaliau pas Locikienę ir jos sūnų aviacijos sar-žentą, įvyko "kalėdojimo" užbaigtuvės.

"PETRO PERKUMO NAMŲ" ŽINIOS

Petro Perkumo Namai, Rua Tabaja-ras 556, dar neapgyventi nei lietuvačių senučių, ar dar pajėgių pensininkų, no-rinčių gyventi bendruomeniškai prie lie-tuviškų parapijų ir "begyvenant" pasi-darbuoti lietuviams ir vietiniams. Apaštališkos dvasios asmenų visur reikia ir visur jų sunku rasti. Mums reikėtų "Pe-tro Perkumo Savanorių"; gal Petriukas, jis pats jų paieškos.

Šiuo tarpu labai dėkojame p. Inž. Jo-nui Silickui už baldų (kai kurių atveži-mą, o mūsų jaunimėliui už tų baldų su-nešimą į erdvius namus, bet - kai kur - per gana siaurias duris. Baldai buvo gauti šv. Kazimiero parapijoje ir pas Kom. Meldutį Laupinaitį.

Namams dar bus reikalinga kai kurių nedidelių pertvarkymų.

Iš pramatytų, reikalingų globos se-nučių trūksta dar galutinio apsisprendi-mo, nes daug kas priklauso ne nuo jų, bet nuo jų vaikų ar anūkių ar panašių giminaičių, kurie dažnai jas palieka "ap-leistas" apleistuose ar net griūvančiuo-se namuose.

"Laikas yra geras daktaras" sakoma, ir sprendimas - toks ar kitoks - atsi-ras.

Kiniečiai sako, kad iš 36 išeičių bet kokiame reikale - reikia išsirinkti tik-tikriausią vieną. Suprantama, kad to-kiam išsirinkimui reikia laiko, kantry-bės, Dievo Palaimos.

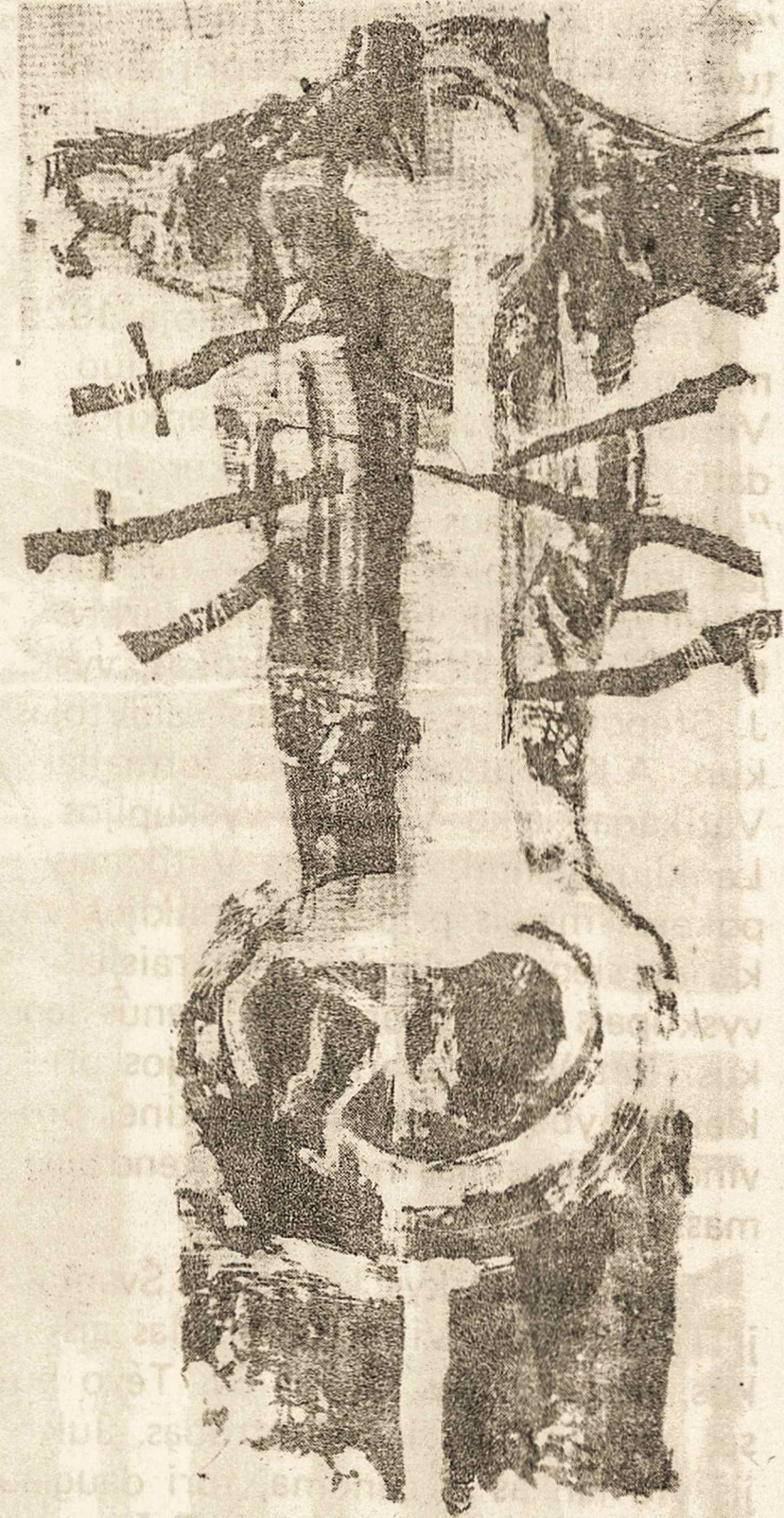
Mes pasitikime mūsų pačių tautiečių MALDA ir LABDARA ir už ką jiems - joms iš anksto dėkojame.

Iki kito karto.

Mūsų tel. 273-0338.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Antanina DANIELIUS	Cr. 10.000,00
Lidia SAKAVIČIUS	Cr. 10.000,00
Joana PALECKIS	Cr. 10.000,00
Constancia ŠUKYS VIL-KAS	Cr. 10.000,00
Arunas STEPONAITIS	Cr. 10.000,00
Maria Mikolajevičiūtė PALECKIS	Cr. 10.000,00
Viktorija BUTKIENĖ	Cr. 10.000,00
Elena VIDMANTAS	Cr. 10.000,00
Marija GORAUSKIENĖ	Cr. 20.000,00
Vladas- Stasė STEPONAI-TIS	Cr. 10.000,00
Jonas-Emilija VOSYLIUS	Cr. 15.000,00
Ona URBONIENĖ	Cr. 10.000,00
Marija REMENČIENĖ	Cr. 10.000,00
Jonas CHOROCIEJUS	Cr. 10.000,00

"Septyni Kalavijai" - dail. R. Vicsulas

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Vasario 16-tosios minėjimas, nukel-tas į sekmadienį, vasario 19, praėjo gan pakilioj nuotaikoj, tiek suaugusių, kiek, rodos, ir jaunimo tarpe.

Mišias, kurios prasidėjo punktualiai 15 val. V. Zelinos šv. Juozapo parapijos bažnyčioj, laikė svečias iš Urugvajaus, prof. t. Jonas Sukackas, SJ, kartu su kun. Feliksu Jakubausku ir kun. Pr. Ga-vėnu. Celebrantus į bažnyčią arlydėjo tautiniais bei skautiškais rūbais apsirengęs jaunimas. Eisenos pryšakyėjo Brazi-lijos ir Lietuvos vėliavos.

"Mišias už Tėvyne" giedojo jungtinis choras, diriguojamas Mo. Viktoro Tata-rūno, akompanuojant Mo. Feliksui Gir-đauskui.

Po Evangelijos t. J. Sukackas trump-pai iškėlė kelias mintis, skatinančias ne-pasiduoti nusivylimui, o dirbti, krikščioniškai gyventi ir pasitikėti Dievo Ap-vaizda, kuri tiek mūsų, tiek ir kitų pa-vergtų tautų neapleis. "Komunizmas - tai milžinas, bet su molinėmis kojo-

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvras de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

mis. Viena sykį jis sugrius, subyrės į šipulius, o iš jo pakils tuatos laisvam gyvenimui". (Prof. t.J. Sukacko žodžius perduotas per ML atskirai).

Oficialioji ir meninė programos dalis vyko Seselių Pranciškiečių gimnazijos salėje. Salė buvo pilna tautiečių, o beveik visą — tiek oficialiąją, kiek meninę — programą išpildė jaunimas. Šį kartą jis pasirodė tikrai vertas ne tik "bravo", o ir "bravissimo".

Taigi oficialiojoje dalyje kalbėjo BLB-nės pirmininkas Alf. D. Petraitis, Moksleivių Ateitininkų atstovas Douglas Sal dys (lietuviškai), po kurio sekė BLJS-gos pirmininko Flavijaus Bacevičiaus žodis, kurį (jam esant užsieniu) lietuviškai perskaitė Marcia Pavilionytė, o portugaliskai Marcelo Šapolas.

Pagrindinę kalbą pasakė rašytojas Henrique Lošinskas Alves, APCA — Associação Paulista dos Criticos de Artes' buv. pirmininkas (jo kalba taip pat bus perduota atskirai).

Meninėje dalyje gražiai pasireiškė Jaunimo "Volungės" choras (dirigentė: Liucija Banytė, pianistė: Claudia C. Daniel), Jaunųjų tautinių šokių grupė "Gintaras" (vadovė: L. Banytė), Tautinių Šokių grupė "Rūtelė" (vadovė: Marcia Pavilionis, akordionistas: Elzio Sversut), Tautinių šokių Ansamblis "Nemunas" (vadovai: Rikardas Bendoraitis ir Ivany Popic, akord.: Klaudijus Butkus). Programos uždarymui choristai ir publika "iš peties" traukė Tautos Himną.

Programos pranešėjai buvo Nilza Guzikauskaitė ir Jonas Šermukšnis.

Visą šventę surengė Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, sutelkusi visas lietuvių kolonijos pajėgas.

Prie daugelio visur pasitaikančių trūkumų galima pastebėti: "Volungės" dainos būtų sudariusios dar geresnį efektą, jei, ypač vaikinai, būtų turėję virš savęs garsiakalbius. Tą patį galima pastebėti ir apie chorą bažnyčioje. Ypač gi čia pasireiškė minėtas trūkumas. Kai kas, iš turiningo pamokslo, teišgirdęs tik tai: kad reikia kalbėti rožančių...

Pastebėta taip pat, kad gal tik retas iš jaunimo moka Lietuvos Himną. Ar lauksim, kad PUC lietuvių kalbos kursas jį išmokyty? Reikia, kad jaunimo organizacijos rastų, tarp kita ko, progos ir laiko ir Himnui parepetuoti. Kazimieriniai Metai turi ir šį trūkumą pašalinti. (KPG:)

Alfonsas D. Petraitis

VASARIO 16-TOJI BRAZILIOJE

Kasmet mes renkames paminėti šią svarbią sukaktį. Apie patį faktą, kurį šiandien prisimename, jau esame labai daug kartų girdėję. Tai įvyko 1918 metais, taip sakant jau geras laiko tarpas mus skiria. Taip pat mus skiria ir daug faktų ir įvykių nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Tuo metu lietuvių padarė, ką laiko ir aplinkybių sąlygos leido. Tiesą pasakius lietuvių visuomet kovojo už savo laisvę, už savo tautą, už lietuvišką žodį. Ir šiandien jie išsisklaidę po visą pasaulį kovoja kiek tik jų sąlygos leidžia už tuos pačius idealus.

Tik labai dažnai laiko dulkės nusėda ant mūsų atminties, nevirtis ir liūdesys prislegia širdis ir nevienas mūsų patenka į nusivylimą. Ir tokiu pasirodo, kad nieko dabar nedaroma, kad visi užmigę, kad jau baigiame išmirti ir tik laukiame, kad kas nors ant mūsų kapo uždės akmenį...

Čia nekalbėsiu apie lietuvių veiklą visame laisvajame pasaulyje, neminėsiu ruošiamų kongresų, šokių švenčių, išleidžiamos spaudos, mokslo akademijos darbų, politinių veiklų rezultatų, nekalbėsiu ir apie tai, ką lietuvių Lietuvoje daro, kovodami už savo teises.

Nėra tam laiko, minėjimuose pati sunkiausia dalis kaip tik visokios kalbos... už tai nemėnu leisti į platesnę apžvalgą.

Bet viena aišku, kad mūsų atmintis prasta, mes dažnai užsimirštame kas vyko prieš kelias savaites. Ir manau, kad Vasario 16-tos susibuvimas turėtų kaip tik turėti trumpos atsiskaitomybės pobūdį. Čia man prisimena prez. Kennedy posakis: "Neklauskime ką mums tauta davė, o pasiteiraukime, ką mes savo tautai davėme". Todėl pažiūrėkime labai labai paviršutiniškai, ką Brazilijos lietuvių padarė nuo praėjusios Vasario 16-tos, kad Lietuvos vardas skambėtų Brazilijoje ir jos žmonėse.

Vasario pabaigoje turėjome BLB-nės rinkimus — tai mūsų atstovai šiame krašte. Maždaug tuo pat laiku miesto bibliotekos patalpoje buvo suruošta lietuviškų pašto ženklių parodėlė. Ir taip pat čia pat, V. Prudentės bibliotekoje jaunimas surengė lietuvių spaudos parodėlę. Pačiame Vasario 16-tos minėjime kalbėjo garsus žurnalistas Mauricio Loureiro Gama.

Birželio viduryje miesto katedroje iškilmingose pamaldose buvo prisiminta mūsų tautos tragedija — trėmimai. Pamaldas pravedė vysk. Dom Luciano Mendes. Tą patį mėnesį jaunimo choras "Volungė" pasirodė tarptautiniame chorų festivalyje. Birželio pabaigoje mūsų atstovai išvyko į PLB-nės seimą ir II lietuvių dienas Amerikoje. O gal jau užmiršome, kaip gražiai pasirodė lietuvių skyrius VII Imigrantų kultūros parodoje? Kiti lietuvių vyko į Aparcidos miestą, kur pamaldų metu priminė vietiniams mūsų tautos liūdesio dienas.

Liepos pradžioje "Gintaras" pasirodė Perubėje su tautiniais šokiais. To pačio mėnesio vidury "Nemunas" garsino mūsų šokius Centro Educacional patalpoje. Taip pat buvo gražiai paminėta Dariaus ir Girėno skrydis religine ir meno programa.

Gale metų Jaunimo Sąjunga išsirinko naują valdybą. Buvo pradėta organizuoti kazimierinių metų minėjimai, darbo planai, kurie vyks kaip tik šiais metais. Ir mūsų spauda buvo paminėta švenčiant "Mūsų Lietuvos" 35 metų sukaktį.

São Paulo Meno Kritikų draugija šių metų pradžioje paskyrė savo literatūros įvertinimą mūsų tautiečiui Povilui Gaučiui už jo brazilų poezijos antologiją.

Ir jeigu dar to maža, nuo šių metų kovo vidurio pradėsime lietuvių kalbos kursus São Paulo Katalikų Universitete.

Čia neminėju nei atskirų organizacijų veiklos, nei nepaprastai dažnų pasirodymų tiek tarp mūsų, kaip ir tarp vietinių mūsų chorų, šokių vienetų, jaunimo ir vaikų ratelių. Tik prisiminiau vieną kitą atskirą faktelį iliustracijai. Pavyzdžiui, nepaminėjau spaudos darbo, vertimų, neužsiminiau apie mūsų kalbos korespondencinį kursą — kur mokosi apie 90 registruotų mokinių, o ypač atskirų tautiečių veiklos, kur jie veda labai svarbų ir reikšmingą darbą. O kur liko mūsų Lituanikos sodyba, Vyrų brolija, Literatūros Būrelis, skautai, ateitininkai? Turime net birbinių vienetą. Apie visą šią veiklą randame kartas nuo karto parašyta spaudoje. Viena tik noriu pasakyti, kad daug daugiau dirbama, o labai mažai rašoma. Mes labai kuklūs, labiau linkę pakritikuoti, negu iškelti savo darbą. Užmirštame net pranešti spaudai, bet dirbame.

Netrukus ruošiamės pradėti leisti ELTOS biuletinį portugalų kalboje. Gal niekas nepagalvojo, kiek yra darbo išleisti laikraštį 8 - 10 puslapių pastoviai kas savaitę. Kritikai sako, kad netaip jau geras, bet kas būtų jeigu visai jokio neturėtume? Visuomet jį galime pagerinti, patobulinti, bet nelengva išlaikyti. Bet išlaikome. Veikti sunku, nes mūsų visų darbai — veikimas tik nuo poilsio nutrauktos valandos, bet jis nesustojo. Beveik visur veikloje jau įsitraukęs jaunimas, o tai labai geras ženklas.

Kalbama: turėtume padaryti daugiau, turėtume nuveikti plačiau. Tikrai faktai, kad tie kurie taip sako nevisuomet pasirodo darbo baruose. Suprantama, kritikuoti lengviau.

Manau, kad Brazilijos lietuvių išlaikė šių metų egzaminus. Buvo daug kas padaryta. Pasimokysime iš klaidų, pasidrasinsime iš pasisekimų, bet veikti tikrai nesustosime. Mūsų laukia kazimieriniai minėjimai ir nevien lietuvių tarpe. Pažiūrėsime, kaip jaunimas įrodys savo meilę lietuvių kalbai, kai pradėsime registruoti lietuvių kalbos kursui PUC universitete. Sekančiame Vasario 16-tos susitikime pažiūrėsime, kas turėjo tiesos, pesimistai ar optimistai lietuvių.

● Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

VIII EXPOSIÇÃO CULTURAL DOS IMIGRANTES
NO PAVILHÃO DA BIENAL NO IBIRAPUERA
ABERTURA: 30 de Março de 1984, às 20 hs.

IX OLIMPIADA DOS IMIGRANTES
DE 9 de Abril a 13 de Maio de 1984
PARTICIPEM

IEŠKOMA

moteris, kuri galėtų prižiūrėti senyvą ir sergančią moterį. Skambinti poniai Julijai tel.274-2712.

MŪSŲ ŽINIOS

PARAMA SALĖS REMONTUI

Jonas ir Ieva Tatarūnai šv. Kazimiero salės remontui aukojo Cr.50.000,00 (penkiasdešimt tūkstančių kruzeirų). Dosniems aukotojams salės tvarkytojai nuoširdžiai dėkoja, o šv. Kazimieras lai gausiai jiems atlygina.

KULINARIJOS KURSAS

Pirmadieniais, 14 val., šv. Kazimiero p-jos patalpose vyksta lietuviškų valgių gaminimo kursas. Praėjusį kartą kursantės išmoko išsikepti skanios juodos lietuviškos duonos; šį kartą virė cepelinus; ateity virs "zacirkas", keps kisielių ir kugelį. Dar pasigenda kiaušinių margintojos.

UŽGAVĖNĖS (CARNAVAL) LITUANIKOJE

Užgavėnių savaitgalio metu Lituaniukoje veiks Svečių Namas.

Visi, kurie norės pasinaudoti jo patarnavimais (maistui ar nakvynei), prašomi paskambinti telefonu 63-59-75.

V. ANASTAZIJOS ŽINIOS

Sausio 28 d., PUC koplyčioje, advokatė Janetė Masytė susituokė su Miguel Contreras Jr. Jinai, Jono ir Bronės Masių duktė, ML skaitytojai. Lapeaninho klube buvo suruoštos vaišės kuriose dalyvavo daug tautiečių. Tarp jų, viešnia iš Kanados, jaunavedės teta, p-ia Aldona Masytė Tarvydienė.

Aldona gimė ir augo Vila Zelinoje, ir jau daugiau kaip 20 metų gyvena Kanadoj, Calgary, Alta provincijoje. Veduosi su Vladu Tarvydu, išaugino gražią lietuvišką šeimą, daktarę Irutę ir studentą Robertą.

Viešnia aplankė gimines, bičiulius ir senas pažįstamas ir šio mėn. 20 d. Varigléktuvu, grįžo pas savuosius.

KITATAUČIAI UŽ LIETUVĄ

Vasario 19, tiek šv. Kazimiero koplyčioje Mokoje, kiek Juventus klubo koplyčioje bei Santose (Embaré), kur lietuviai kunigai per pamaldas susitiko su kitataučiais, jaudinančiai skambėjo brazilų malda už Lietuvą: "O Senhor... restitui aos nossos irmãos lituanos a liberdade de sua pátria. Assisti com Vossa proteção e paternal amor aos lituanos que nas prisões e campos de trabalhos força-

LIETUVI

Ar jau susimokėjai solidarumo mokestį BLB-nei? Su šiuo jnašu tu paremsi lietuvišką veiklą ir lietuviškos išlaikymą šiame krašte ir dar tau bus pasiūstas "PASAULIO LIETUVIS".

Metams, iki birželio mėn. Cr5.000,00

Šio "ML" numerio
GARBĖS LEIDĖJAI

SELENE ir JONAS SILICKAI

Dosniems ML rėmėjams širdingiausia padėka
Administracija

Kovo 4 dieną

ŠV. KAZIMIERO JUBILĖJINIŲ METŲ

ATIDARYMAS

SÃO PAULO KATEDROJE

10,30 val. **IŠKILMINGOS PAMALDOS,**

kurias laikys SĂO PAULO KARDINOLAS, DOM PAULO E. ARNS

Giedos jungtinis lietuvių choras

TAI DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ IŠKILMĖ

dos do comunismo ateu sofrem pela honra do Vosso santo Nome e pela própria liberdade..."

Ypač šiais metais pamaldos už Lietuvą turi būti pravestos kiek galima plačiau. Kaip kad rašo Laisvojo pasaulio lietuviai vyskupai: "1984 metai tebūna šv. Kazimiero metai ne tik lietuvių tautai, bet ir visam krikščioniškam pasauliui".

MŪSŲ MIRUSIEJI

Vasario 5 dieną Sociedade Portuguesa de Beneficencia ligoninėj mirė **JULIA ZANELLATTO LISAUSKIENĖ**. Operuota Sausio 25 ir išgulėjusi ligoninėj 11 dienų, aprūpinta Sakramentais, apleido šį pasaulį, palikdama liūdinčius vyrą Juozą Lisauską, du sūnus, marčias ir anūkus.

Priklausė Maldos Apaštalavimui.

30-tos dienos Mišios bus kovo 7 d.,

19 val. Nossa Senhora Aparecida bažnyčioje, bairro Barcelona S.C.S. Už jos vėlę pasimelsti kviečiami giminės ir draugai.

STEIGIAMAS VYRŲ CHORAS

Kviečiami vyrai į choro repeticijas šv. Kazimiero minėjimo progoms.

Repeticijos vyksta šv. Kazimiero parapijos salėje pirmadieniais nuo 18 iki 20 val. Choro vadovybė

IEŠKOMAS FILATELISTAS

"Būdamas aistringas filatelistas", F. Gužas, Australijoje, ieško Brazilijoje ar kitame Pietų Amerikos krašte tautiečio, kuris norėtų su juo pasikeisti pašto ženklais. Čia jo adresas:

Mr. F. Gužas
21 Highbury Ave.
MOORABBIN / VIC - 3189
Australia

PONTIFÍCIA UNIVERSIDADE CATÓLICA - PUC

Rua Monte Alegre, 984 - Perdizes - SĂO PAULO

CURSO DE LINGUA E CULTURA LITUANA

Lituano 1 - Básico

Lituano 2 - Adiantado

Início - 17 de março de 1984

Aulas aos sábados - Das 9 às 12 horas

Cada semestre: 45 horas-aula

Custo: na matrícula: Cr\$. 10.000,00

Na metade do curso: Cr\$. 10.000,00

Exige-se diploma de 2º grau ou prova de o estar cursando.

VAGAS LIMITADAS

Inscrições: Aguardar comunicação.

Reservas e outras informações:

Tel.: 65-3286 - SR. PETRAITIS - a partir das 19,30 hs.

Tel.: 63-7344 - SR. TATARŪNAS - a partir das 18,00 hs.

Antanas Dutkus

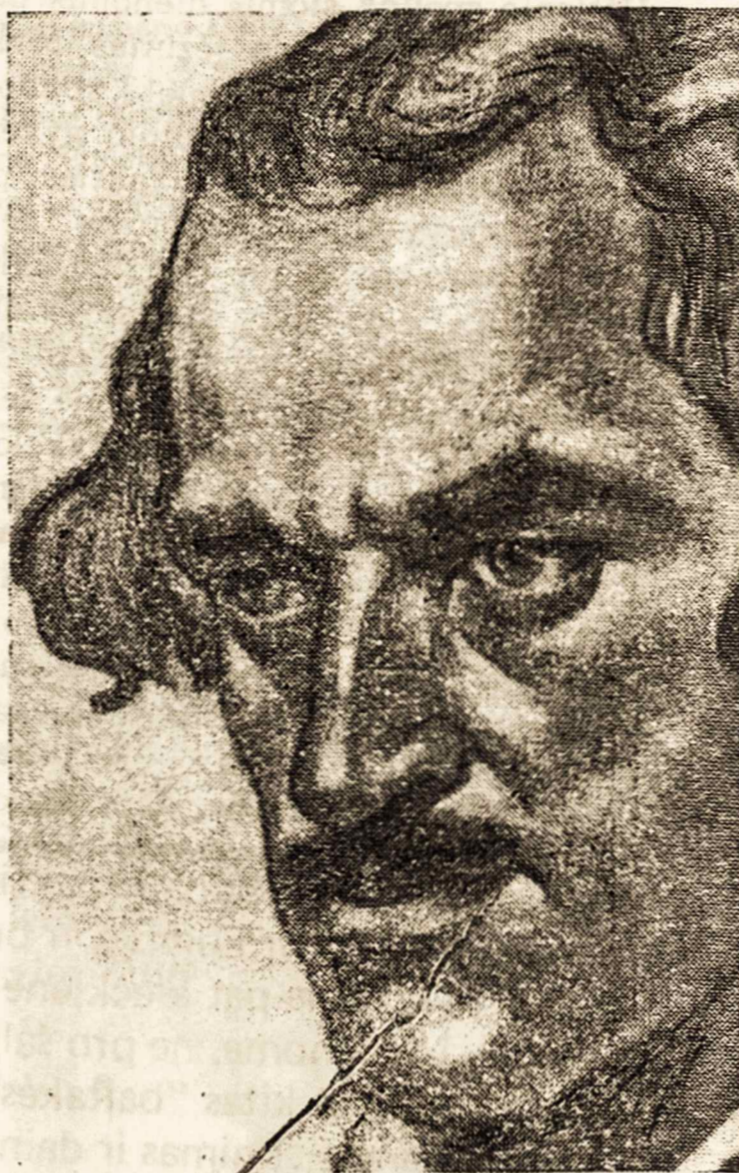
LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJŲ

Tąsa iš 12 (1851) nr.

ŠYPSENŲ IR INFORMACIJŲ
LAIKRAŠTIS "GARNYS"

Po antrojo pasaulinio karo, lietuvių skaičius Brazilijoje padidėjo bent keliais šimtais. Brazilijos lietuvių "imigracijos komitetas" paminėti lietuvių įsikūrimo penkiasdešimtmetį šioje šalyje, tam tikslui išleistoje knygoje "Penkiasdešimtmetis", tvirtina, jog tarp 1945 ir 1948 metų Brazilijon atvažiavo apie 20 tūkstančių mūsų tautiečių. Kuo remdamiesi "Penkiasdešimtmečio" redaktoriai paskelbė tokį "išradimą", taip ir nepasakė. Kur toji pokario lietuvių emigrantų masė dingę, liko neišaiškinta. Atrodo kad jie "mirė" Penkiasdešimtmečio redaktorių vaizduotėje. Mes gi, pasiliksim tik su keliais šimtais, kurių skaičius, po kelių metų, dar daugiau sumažėjo. Dalis jų išvyko į kitus, didesne laime vyliojančius kraštus, daugiausia į Kanadą, o kiti su senaisiais išvietintais "vargelį vargti" šioje žemėje.

Karo išvietintieji, tada pas mus juos vadindavo "dipukais", ne taip greitai, su dideliu atsargumu, jungėsi į senųjų emigrantų, iš seno sukurtus viešo visuomeninio darbo vienetus: organizacijas, spaudas. Taip elgtis, be abejo, turėjo rimtų priežasčių. Naujas kraštas, svetima aplinka, neįprastos gyvenimo sąlygos ir įsikūrimo problemos stovėjo jiems prieš akis. O antra, — nenorėjo palinkti senųjų emigrantų įtakai bei pasiduoti jų vadovybei. Tad, karui pasibaigus ir atsileidus varžtams, lietuviškos spaudos atgavimu pirmiausia sujudo senieji ateiviai, iš nepriklausomos Lietuvos laikų išvietintieji lietuviai. Nors jau keliolika metų buvo išgyvenę po svetimu dangum, tačiau dar alsavo lietuviškumu, gyveno toli paliktos tėvynės uvasia ir jautė spaudos reikalingumą savąją prigimta kalba. Naujiesiems spauda mažiausia terūpėjo. Buvo raginta įtraukti juos į spaudos darbdarbių kolektyvus, bet didesnė dalis jų pasitraukė, palikdami spaudos vairavimą seniesiems. Tiesa, buvo ir šiandieną dar matome mažą dalelę išimčių,

KLEMENSAS JŪRA

"Garnio" leidėjas ir Redaktorius

prie kurių reikia priskirti Haliną Mošinskienę, jau dešimtmečius tebemaitina savą plunksna vos bealsuojančią Brazilijos, o taipgi ir kitų kraštų, lietuvišką spaudą. Visuomeniško bei spaudos darbo srityje sugebesnieji nauji ateiviai tada rūpinosi daugiausia, kaip sudaryti ir stiprinti "vadavimo akciją", steigti tam tikslui "kasos fondus", telkti "veiksnių filialus". Nestigo tada jų šitokiems "darbams", kaip randame dar jų, vieną-kitą,

šiandieniniame gyvenime, įspėjančius mus neapsirubežiuoti vien tik taikiu ir ramiu kultūriniu lietuvišku darbu, "ne užsidaryti sau durų", o būti pasiruošusiems, progai atėjus, pademonstruoti savą...

Tarp jų buvo, žinoma, ir ramesnių, kurie dėl nežinomų priežasčių, atsiskyrė nuo savo likimo brolių ir pasirinko kitą kelią, — pasuko spaudos kryptimi. Tai buvo išvietintasis DP — poetas Klemensas Jūra. Jis nėjo siūlytis "tarnybon" kovai su komunistais, bet pasirinko šiai "kovai" tęsti savarankišką spaudos darbą ir 1950 metais kovo mėn. paleido Brazilijos lietuviams, (jis pats sakėsis viso pasaulio lietuviams), šypsenu ir informacijų lietuvių laikraštį "GARNY".

(Bus daugiau)

XV-oji VINCO KRĖVĖS

LITERATŪRINĖ PREMIJA

Jau penkioliktą kartą Lietuvių Akademijos sambūris Montrealyje paskirs VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĘ PREMIAŲ už grožinės lietuvių literatūros kūrinį, išleistą 1982-1983 metais iševijoje. Iki šiol šią premiją yra laimėję sekantys mūsų rašytojai: Jonas AISTIS, Jonas MEKAS, Algimantas MACKUS, Kostas OSTRAUSKAS, Vincas RAMONAS, Marius KATILISKIS, Antanas VAICIULAITIS, Lūnė SUTEMA, Kazimieras BARĖNAS, Juozas KRALIKAUSKAS, Eduardas CINZAS, Tomas VENCLOVA, Henrikas NAGYS ir vėl Eduardas CINZAS.

Leidyklos arba patys autoriai prašomi atsiųsti bent po vieną egzempliorių 1982-1983 metais išleistosios knygos šiuo adresu: H. Nagys, 700-B Champgneur Ave., MONTREAL-OUTREMONT, Q u e b e c, CANADA. H2V 3P8.

Neatsiūstos knygos nebus svarstomos.

ŠYPSENOS-INFORMACIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Direktor Proprietario Responsavel: JOÃO VIGELIS JUNIOR.

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovana jie prisimins 50 kartų — visus metus

JAV LB KULTŪROS TARYBOS
1983 M. PREMIJŲ LAUREATAI

1. Rašyt. Kazimieras Barėnas.
2. Dail. Alfonsas Dargis.
3. Saulius Kubilius.
4. Muz. Aleksandras Kučiūnas.
5. Bronius Kviklys.
6. Žurn. Bronys Raila.
7. Prof. Antanas Rubšys.
8. Akt. Vitalis Žukauskas.

Premijos bus įteiktos Detroite balandžio mėn. 15 d.

KALANTOS LAISVĖS ŠŪKIUI SKAMBANT

Į japonų laivą

Sekundėmis pasakojimas nutrūko. Jo žvilgsnis nukrypo į tolius. Jo veide mačiau jūrininko laimėjimo žymes, grįžus iš audringos jūros. Papurtė galvą, pasitaisė krentančius ant akių ilgus plaukus, ir, žiūrėdamas į Mariją Rudienę, jo globėją, tęsė pasakojimą.

– Atsidūręs "Sedos" laive, esančiame Ispanijos salos uoste, pradėjau ruošti pabėgimo planus (jo lūpos pasipuošė šypsena). Jokių dokumentų neturėjau. Užsienio pasai buvo atiduoti Ispanijos policijai. Šie pasai visą laiką buvo laivo kapitono žinioje. Bijojau, kad pabėgęs negalėsiu įrodyti savo tapatybės. Būdamas komjaunuolių vyresniuoju, pasiėmiau nario knygutę. Pirmoje sustojimo saloje nedrįsau eiti į policiją, kad manęs neišduotų. Kitoje, didesnėje saloje, įieškojau Vakarų Vokietijos ar Anglijos atstovybių. Iš laivo mus išleisdavo nedidelėmis grupelėmis su vadovu, kuris būdavo už visus atsakingas.

Tuo metu į uostą įplaukė japonų laivas. Kaip Simas Kudirka šoko į Amerikos laivą, taip aš nutariau įieškoti prieglobsčio japonų laive. Pasilikęs "Sedos" laive vienas, visiems išėjus į miestą, nusukėjau į japonų laivą, prašydamas pagalbos. Japonai priėmė draugiškai, tuoj susijungė su savo ambasada Madride ir po to skubiai nuvežė į policiją. Netrukus atskubėjo "Sedos" laivo atstovai ir prašė leidimo su manimi pasikalbėti. Aš atsisakiau nuo pasimatymo su jais.

Po to policija mane visą laiką globojo, lydėjo einant į miestą, o vėliau ir gyvenant viešbutyje. Kai persikėliau gyventi į Madridą, mane globojo Raudonasis Kryžius, o paskiau – BALFas, ir pirm. Marijos Rudienės dėka atsidūriau Čikagoje.

Baigęs pasakojimą giliai atsiduso, o žvilgančios, laimingos akys sakyte sakė: "Aš dabar esu laisvas, lygus su jumis".

Klausimai

Būta ir tokių klausimų, kurie, anot mano tėviškės posakio "netiko nei velniui, nei gegutei", arba "na, ir nukalbėjo – nei Dievui, nei žmogui". Aris guvus, žemaitiškai lėtas, galvojantis. Kartais patraukia pečiais, primerkia akis ir nuginkluoja klausėją. Atsakymus surašiau šia tvarka.

Aris nekrikštytas. Nieko nežino apie religinį gyvenimą, šventoves. Į anketų klausimus apie religiją padėdavo brūkšnelį. Apie tikėjimą nieko negali pasakyti. Nežino, kad Lietuvoje yra pogrindžio spauda. Apie Amerikos lietuvių gyvenimą nieko nežinojo. Ir ką dabar, gyvendamas Čikagoje patyrė, jam didžiausia

Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba. Iš kairės: Algirdas Lukoševičius – vicepirmininkas, Paulius Gudelis – išdinininkas, Darius Kudžma – korespondentas, Linas Palubinskas, atstovas Federacijos valdyboje, Henrikas Šatinskas – sekretorius ir Arūnas Pemkus – pirmininkas. Valdyba nutarė sugyventi studentų ateitininkų veiklą. Ypač daug dėmesio bus skiriama Amerikos rytiniam pakraščiu. Sudaryti darbo planai. Kovo 16–18 d. d. Daina voje bus ruošiami kursai. Vasarą bus rengiama stovykla. Rudenį vėl bus kursai.

staigmena. Stebisi, kad jaunimas gražiai kalba lietuviškai. Su tėvais, pažįstamais ir draugais apie politiką, lietuviškus reikalus nekalbėdavo. Pirmą kartą lietuvišką vėliavą pamatė BLFo įstaigoje, pirmą kartą Rudžių namuose skaitė Lietuvos himną. Džiaugėsi turinio grožiu.

Kaip jis pasisakė, buvo komjaunuolių vyresniuoju, darydavo jiems politinius pranešimus. Tad komjaunuolių aplinkos dvasioje ir tegyveno.

Bet jie troško vieno – laisvės, parašyto žodžio širdyje. Jį slėgė rusifikacija, nes vidiniame pasaulyje liepsnojo tautinė-lietuviška liepsnelė.

Ryžosi laisvei

BALFo pirm. Marija Rudienė, vadavusi spaudos konferencijai, taikliai pasakė: "Aris yra antrosios generacijos atstovas, išaugęs sovietinėje okupacijoje. Mes žinome apie veikliąją Lietuvą, kovojančius tautiečius, bet neįsivyvename į tą dalį, kurioje augo Aris. Devyniolikmetis jaunuolis nesiryžo trečiajai kartai perduoti vergijos. Jis pasirinko laisvę".

Po spaudos konferencijos dar buvo ilgai pabendrauta. Jaunimas dėkojo, kad BALFo pirmininkė pakvietė juos susipažinti su Ariu.

Kai Lithuanian Plaza gatvėje mažėjo šviečiantieji langai, skubėjo nakties valandos, Aris su naujais draugais ir draugėmis ilgai kalbėjosi, vakaravo.

**LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI**

Remkime

VII-TAJĄ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Nors Antrojo pasaulinio karo mūšikė išėvija, atliekanti visokeriopą lietuvišką veiklą JAV, Kanadoje, Europos žemyne ir Australijoje, didelę jos dalį Didžiojoje Britanijoje ir daug prisidedanti prie tos veiklos Pietų Amerikoje, yra atsiradusi dėl politinių priežasčių ir dėl to yra politiškai nusiteikusi, tačiau savo gyvybę palaiko tik kultūros darbais. Tos gyvybės pagrindas yra lietuvių kalbos mokymas bei jos naudojimas, įvairialypė kultūrinė kūryba, įvairiaspalviai jos pasireiškimai, įvairabūdis jos perdavimas ir priėmimas. Be kultūros kūrybos ir ja naudojimosi mes jau seniai būtume išsikvėpę, mūsų visas jaunimas būtų nutautęs ir kažin kokia būtų belikusi ir mūsų politinė veikla. Dėl to bet kokį kultūros srities darbą mes turime remti, dirbančioms padėti, kūrėjus palaikyti renginių organizatoriams ateitį į talką.

Tarp įvairių kultūrinių renginių prasingą vietą užima ir mūsų dainų bei tautinių šokių šventės, sutelkiančios

MIŠIOS ALBINAS VASILIAUSKAS

mirė 1981 m. gegužės 13 d. Casa Verde. Mirties metinių mišios už velionį bus atlaikytos 1984 metų gegužės 13 d. 9 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje. Giminės, pažįstami ir bičiuliai kviečiami dalyvauti.

MŪSŲ ŽINIOS

ATSKRENDA POVILAS GAUČYS

"Skatinamas draugų, sūnaus ir p. Kleizos", gegužės 2 atvyksta iš JAV-bių į S. Paulą Dr. Povilas Gaučys, Brazilijoje pažįstamas ir gerai pažįstantis Braziliją. Aišku, jis turės būti tinkamai pristatytas ne tik lietuviams, o ir plačiai brazilų visuomenei, ypač APCA (Associação Paulista de Criticos de Artes) premijos įteikimo proga. Ši numatyta birželio 18 Biblioteca Municipal auditorijoje, kur bus deramai pagerbti daugiau pasižymėję laisvojo meno srityse, kaip teatro, muzikos, kino, radijo, televizijos, baleto, cirko, vaikų teatro, liaudies muzikos, ir, žinoma, literatūros.

Buvo gan tvirtų kandidatų į premiją už brazilų literatūros skleidimą užsieny – būtent vertimą į kitas kalbas – ir Prancūzijoje, ir JAV bei Vokietijoje ir Italijoje; tačiau šiemet APCOS laurus nuskyne lietuvis Povilas Gaučys.

MIŠIOS UŽ BROLIJOS NARIUS

Gegužės 6-tą sukanka 43 metai nuo šv. Juozapo Vyrų Brolijos įsikūrimo. Todėl tą dieną yra užprašytos V. Zelinės šv. Juozapo Bažnyčioje Mišios už gyvus bei mirusius Brolijos narius.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija taip pat užprašė Mišias už Brolijos narį a.a. Juozą Skurkevičių. Mišios bus atlaikytos gegužės 13 d. 11 val. (sumos metu) V. Zelinoje. Giminės ir pažįstami yra kviečiami dalyvauti abejose Vyrų Brolijos Mišiose. Iš anksto dėkoju –

Antanas Rudys

VERTINIMAS "SÃO CASIMIRO"

Kun. St. Šileika rašo iš Montrealio SÃO CASIMIRO autoriui: "Ačiū už šv. Kazimiero gyvenimo Nuoširdus įvertinimas: kalba graži, spauda švari, aprašymai įdomūs ir įvairūs, drąsiai atsišliejant nuo tradicinių šablonų arba juos pagyvinant. O ir jėgų tam visam iš kur gavai?"

P A D Ē K A

Iškentėjęs 3 val. operaciją, išgulėjęs savaitę ligoninėje, pagerėjus sveikatai, namuose rašau šiuos kelis padėkos žodžius visiems, kurie mane lankė ligoninėje ir namuose. Gili padėka mano žmonai Anei, kuri kasdien mane lankydama ligoninėje, man buvo didelė paguoda ligos metu. Gili padėka taip pat Joanai ir Zigmui Kebedžiams, Astai ir Ričardui Braslauskams, Jonui Makuševičiui, Jonui Baltaduoniui, Kazimierui Rimkevičiui, Stasei ir Vladui Jurgučiams ir visiems kitiems, kurių aš gal neprisimenu, dėl mano ligos. Specialus ačiū Vladui Jurgučiui, kad mane parvežė į namus. Visiems dėkingas –

Antanas Rudys

Šio ML numerio GARBĖS LEIDĖJAS

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA

Sveikiname Vyrų Brolijos valdybą bei narius ir širdingai dėkojame už paramą mūsų spaudai.

Administracija

SALĖS REMONTAS

Šv. Kazimiero parapijos salės išoriniai remonto darbai baigiami. Nupirkta medžiaga scenos ir langų užuolaidoms. Parapijos moterys siūš užuolaidas talkos būdu. Salės darbams aukojo ALGIRDAS BAUŽYS Cr\$.50.000,00 ir ANTANAS GOLSKIS Cr\$.20.000,00. Mieliems geradariams širdingai dėkojame.

KRIKŠTAI

Verbų sekmadienį, šv. Kazimiero parapijoje buvo pakrikštyta MARIJONA STANKŪNAITĖ, Onos ir Jono Stankūnų įsūnyta duktė. Krikšto tėvai buvo Albertas ir Ivone Stankūnaitė PLENČKAUSKAI. Krikšto apeigas atliko kun. Pranas Gavėnas. Stankūnai jau turi savo tris vaikus, bet ryžosi įsūnyti dar vieną. Jiems didelis pagyrimas ir geriausi linkėjimai.

Atvelykio sekmadienį buvo pakrikštytas THIAGO RAFAEL, Sandros Greičiūtės ir Aparecido José Rodrigues pirmasis sūnus. Krikšto tėvais buvo Eduardas ir Patricia Garkauskaitė GREIČIAI. Apeigas atliko kun. Petras Rukšys. Albertas ir Genė GREIČIAI džiaugiasi pirmuoju savo anūku. Jų namuose buvo krikštytųjų pietūs.

ADV. ERNESTAS JONAS PETRAITIS 80-metis

Šių metų balandžio 26 dieną, savo žmonos Halinos ir kitų šeimos bičiulių intymioje draugystėje, su padėkos Mišiom, Guarujá, SP., Fatimos bažnyčioje, kun. Petro Urbaičio atlaikytomis, adv. Ernestas Jonas Petraitis paminėjo savo nueitą ilgą 80-mečio kelią.

Adv. Ernestas yra tas "ŽINIOS IŠ RIO" nepailstantis korespondentas. Tos "Žinios iš Rio" yra labai mėgiamos ir daug kieno laukiamos, nes joms kaip sakoma, "atsispindi, kaip veidrodyje, Rio lietuvių kolonijos gyvenimas."

Be to, adv. Ernestas yra mūsų visų mylimo ir atmintino kun, Antano Saulai-

Įsigykite ir platinkite tarp savųjų ir kitataučių pirmąją šv. Kazimiero biografiją portugalų kalba: SÃO CASIMIRO.

88 puslapių iliustruotas leidinys. Galima gauti ML administracijoje bei Praça da Sé, Livraria Dom Bosco. Kaina. Cr\$.1.500,00.

čio, S.J., dėdė.

Giminės iš Los Angeles ir kitur atsiuntė Jubiliumui, geriausių linkėjimų telegramas, laiškus, maldos prisiminimo užtikrinimus.

"Mūsų Lietuva" ir jos skaitytojai dėkoja už dažnas įdomias adv. Petraičio korespondencijas ir linki Jam geros sveikatos ir dar ilgų laimingų, nuopelningų metų.

KPU

Buhalteris EDUARDAS GREIČIUS įstojo į S. Paulo universitetą studijuoti teisę. Eduardas yra skautas-vytis, dainuoja Volungės chore.

Inž. EDUARDAS UMARAS paskutiniu metu daug važinėja darbo reikalais. Buvo Porto Alegre ir net ant žibalo platformų Pará estade. Eduardas yra diese lio motorų mechanikas.

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. A. JUOZAS SAVICKAS

mirė vasario mėn. 29 dieną turėdamas 74 metus. Kilimu iš Alytaus.

Atvyko Brazilijon 1928 metais. Ilgą laiką gyveno V. Bela, V. Matilde ir Mauá.

Mirė širdies smūgiu 1984 m. vasario 29 dieną. Palaidotas Lida kapinėse.

Paliko gedule žmoną Eleonorą Tumenytę, sūnus – Algį ir Elmį, dvi dukras ir 5 anūkus.

A.A. Juozas per daug metų gelbėjo "Mūsų Lietuva" savaitraščio išsiuntinėjime, mašinėle paruošdamas skaitytojų vardus ir adresus. Jo gyvenimo obalsis buvo: "Garbingume ir Teisingume – Dievo, Tautos, Šeimos Meilė."

Ilsėkis ramybėje, "M.L. skaitytojų ir kitų tikrųjų bičiulių atmintas, Juozai, saviems ir mums visiems palikęs įsidėmėtiną ir sektiną gyvenimo obalsį.

BE LIETUVIŠKOS SPAUDOS
NEBUS SAJONINGOS TAUTOS!